

МІНІСТЕРСТВО ОСВІТИ І НАУКИ УКРАЇНИ
НАЦІОНАЛЬНА АКАДЕМІЯ ПЕДАГОГІЧНИХ НАУК УКРАЇНИ
КИЇВСЬКИЙ НАЦІОНАЛЬНИЙ УНІВЕРСИТЕТ БУДІВНИЦТВА І АРХІТЕКТУРИ
ІНСТИТУТ ПРОФЕСІЙНОЇ ОСВІТИ НАПН УКРАЇНИ
УКРАЇНСЬКИЙ ДЕРЖАВНИЙ УНІВЕРСИТЕТ ІМЕНІ МИХАЙЛА ДРАГОМАНОВА
ДЕРЖАВНИЙ ТОРГОВЕЛЬНО-ЕКОНОМІЧНИЙ УНІВЕРСИТЕТ
ДЕРЖАВНИЙ ПОДАТКОВИЙ УНІВЕРСИТЕТ
ГРОМАДСЬКА ОРГАНІЗАЦІЯ «ВСЕУКРАЇНСЬКЕ ТОВАРИСТВО «РІДНА ШКОЛА»
AUTONOMOUS UNIVERSITY OF ZACATECAS (MEXICO)
EUROPEAN INSTITUTE OF FURTHER EDUCATION (EIDV) (SLOVAKIA)
ISRAEL TRAUMA COALITION (ISRAEL)
Sky Tel OÜ (Estonia)

DOI <https://doi.org/10.59647/978-617-520-999-8/1>

ЗБІРНИК МАТЕРІАЛІВ

VII Міжнародної конференції

**Актуальні проблеми освітнього
процесу в контексті європейського вибору України**

14 листопада 2024 року

Київ
Видавництво Ліра-К
2025

*Рекомендовано до друку Вченою радою
Київського національного університету будівництва і архітектури
(протокол № 27 від 29 листопада 2024 р.)*

Актуальні проблеми освітнього процесу в контексті європейського вибору України: матеріали VII Міжнародної конференції (14 листопада 2024 року). – Київ : Видавництво Ліра-К, 2025. – 728 с.

ISBN 978-617-520-999-8

У матеріалах VII Міжнародної конференції «Актуальні проблеми освітнього процесу в контексті європейського вибору України» висвітлюються актуальні питання професійної (професійно-технічної) освіти: вітчизняний та зарубіжний досвід; психолого-педагогічне забезпечення освітнього процесу; сучасні виклики; сучасні проблеми викладання інженерно-технічних та гуманітарних дисциплін.

Матеріали конференції розраховані на науково-педагогічних, наукових працівників у галузі педагогіки, психології, соціології, викладачів, аспірантів, студентів, а також на соціальних педагогів, соціологів, практичних психологів і соціальних працівників.

*За зміст поданих матеріалів несуть відповідальність
їх автори.*

УДК 37.09

УДК 811.161.2'367

Петрова Тетяна Ігорівна,

*кандидатка педагогічних наук, доцентка,
професорка кафедри мовної підготовки і комунікації*

Київського національного університету

будівництва і архітектури;

Рубцова Світлана Вячеславівна,

*докторка філософії, доцентка,
завідувачка кафедри мовної підготовки і комунікації*

Київського національного університету

будівництва і архітектури;

Паніна Олена Віталіївна,

*доцентка,
доцентка кафедри мовної підготовки і комунікації*

Київського національного університету

будівництва і архітектури;

Даниленко Данійл Анатолійович,

здобувач вищої освіти навчальної групи ТЗНС-21

Київського національного університету

будівництва і архітектури

ЛОГІКО-СМИСЛОВА ДІЯЛЬНІСТЬ МАЙБУТНІХ ІНЖЕНЕРІВ ЗАСОБАМИ ЕЛЕМЕНТІВ ДИСТРИБУТИВНОГО АНАЛІЗУ

Внаслідок аналізу фахових текстів з різних спеціальностей було виявлено значну кількість статистично значимих омонімічних форм, які згруповані в опозиційні моделі [1]. Усі моделі поділені на три групи: граматичну, лексико-граматичну і лексичну. Було проведено аналіз омонімічних форм на морфологічному, синтаксичному та лексичному рівнях. Для покращання розуміння омоформ у писемному мовленні також було проведено порівняльний аналіз досліджуваних явищ в англійській та українській мовах [2].

Грамматична омонімія – це омонімія на рівні речення, яка може бути визначена контактним розташуванням елементів речення, що впливає з лінійності мовлення.

Аналіз деяких зовнішньо подібних елементів речення дозволяє на основі наведених вище визначень розглядати такі випадки як омонімічні з огляду на формальну подібність їх форм при відмінності їх синтаксичного змісту, з робочою назвою «омоформи» [2].

Перед тим як перейти до лінгвістичного аналізу омоформ, необхідно було провести відбір та встановити статистичну значущість зафіксованих

випадків. Це було зумовлено практичними задачами дослідження, а саме: визначенням статистично значущих омоформ для їх подальшої методичної організації.

Для виконання цієї умови досліджувалися однорідні уривки текстів, які належать різним авторам.

Під час дослідження текстів фіксувалися всі виділені омоформи, включаючи ті, які складають словосполучення, зокрема вузькоспеціальні терміни. Це пояснюється тим, що під час виділення омоформ студенти не завжди розрізняють терміни від вільних словосполучень [3].

Усі статистично значущі омоформи були згруповані в опозиційні моделі, опис яких подано за принципом опозиції. Лише після ретельного лінгвістичного та статистичного аналізу опозиційної характеристики кожної омоформи можна досягти правильного розуміння речення в цілому.

Базовими елементами групи А є граматичні форми дієслів *to be, to have, to do, should, would, will, shall*, безособові форми дієслів, контактні іменники і деякі омонімічні суфікси. Вибір цих елементів дозволив охопити практично всі розділи граматики, які вивчають у технічному закладі вищої освіти: часові форми, модальні дієслова, умовні речення, стан, особові і безособові форми дієслів, дієприкметникові, герундіальні та інфінітивні звороти, словосполучення типу N+N, безсполучникові підрядні речення, багатозначність ряду дієслів, множина іменників, ступені порівняння прикметників, порядок слів в англійському реченні, звороти *there is/there are*, підсилювальні звороти, присвійний відмінок іменників. Моделі групи В є лексико-граматичними, оскільки базові елементи цих моделей мають не тільки лексичне значення, а також виконують певні граматичні функції у реченні. Базовими елементами лексичних моделей групи С є переважно службові частини мови [1].

Експериментальна перевірка довела, що формалізація мовних одиниць сприяє успішнішому засвоєнню омоформ. Для вирішення лінгвістичних та методичних задач використовувалися алгебраїчні символи та формули, таблиці з умовними позначеннями, а також описи, поділ на частини мови та члени речення [4]. Традиційна граматична термінологія, яку студенти знають зі шкільного курсу рідної та англійської мов, може полегшити сприйняття інформації.

Основні статистично значущі моделі омоформ, виявлені в результаті проведеного дослідження, поділяються на граматичні, лексико-граматичні і лексичні моделі [1].

Лінгвістичний аналіз встановлених у процесі дослідження омоформ передбачає опис формальних відмінних ознак і виконується відповідно до виду мовленнєвої діяльності. У розмовному мовленні розмежуванню випадків зовнішньої подібності омонімічних форм сприяє певне інтонаційне оформлення, яке бере на себе всю складність смислових відносин [5].

Використання елементів дистрибутивного аналізу є найбільш ефективним підходом при розробці прийомів навчання розрізненню омоформ під час читання.

Список використаних джерел

1. Петрова Т.І., Рубцова С.В., Паніна О.В. Методичні основи сприйняття і перекладу омоформ. / Т.І. Петрова, С.В. Рубцова, О.В. Паніна // Науково-методичний журнал «Іноземні мови». – Київ: КНЛУ, 2024. – Вип. 2. С. – 59-65. <https://doi.org/10.32589/1817-8510.2024.2.306379>

2. Петрова Т.І., Паніна О.В. Лінгвістичний аналіз омоформ та їх класифікація для забезпечення якості зрілого читання англомовних текстів за фахом. / Т.І. Петрова, Паніна О.В. // Містобудування та територіальне планування. – Київ: КНУБА, 2019. – Вип. 70. С. – 492-504. <https://doi.org/10.32347/2076-815x.2019.70.492-504>

3. Положин М.М. Теорія і практика перекладу з англійської мови на українську: навч. посібник для техн. ЗВО / М.М. Положин, Н. Н. Максимчук, Л.Ф. Омельченко. – Київ: УМК ВО, 1991. – 96 с.

4. Hutchinson, T. English for Specific Purposes: A learner-centred approach / Hutchinson, T., Waters, A. – Cambridge: CUP, 2010. – 183 p.

5. Jespersen, O. Essentials of English Grammar (1933) / Jespersen, O. University of Alabama Press, 1964. – 387 p.

УДК 378

Плотникова Людмила Федорівна,

*доцентка кафедри мовної підготовки і комунікації
Київського національного університету
будівництва і архітектури*

НАУКОВЕ ЕСЕ ЯК ОДИН ІЗ ВИДІВ КОНТРОЛЮ ЗНАНЬ У ВНЗ

У сучасній вищій школі сьогодні відбуваються реформи, які спрямовані на підвищення конкурентноспроможності української освіти. Процеси глобалізації освіти, зміни, що спостерігаємо в сучасному суспільстві, а також інтеграція наших ВНЗ до міжнародного освітнього товариства, вимагають від здобувачів освіти підвищення культури наукової комунікації, розвинутого критичного мислення, аналізу, а отже, кращого набуття фахових знань.

<i>Пахомов Ілля Володимирович</i>	
РОЛЬ ПРОФЕСІЙНОЇ (ПРОФЕСІЙНО-ТЕХНІЧНОЇ) ОСВІТИ У ЗАБЕЗПЕЧЕННІ ПОВОЄННИХ ПОТРЕБ РИНКУ ПРАЦІ.....	326
<i>Пащенко Тетяна Миколаївна</i>	
ТАЙМ-МЕНЕДЖМЕНТ – ТЕХНОЛОГІЯ РОЗВИТКУ ПРОФЕСІЙНОЇ КОМПЕТЕНТНОСТІ ВИКЛАДАЧА ФАХОВОГО КОЛЕДЖУ.....	330
<i>Петрова Тетяна Ігорівна, Рубцова Світлана Вячеславівна, Паніна Олена Віталіївна, Даниленко Данійл Анатолійович</i>	
ЛОГІКО-СМИСЛОВА ДІЯЛЬНІСТЬ МАЙБУТНІХ ІНЖЕНЕРІВ ЗАСОБАМИ ЕЛЕМЕНТІВ ДИСТРИБУТИВНОГО АНАЛІЗУ.....	335
<i>Плотникова Людмила Федорівна</i>	
НАУКОВЕ ЕСЕ ЯК ОДИН ІЗ ВИДІВ КОНТРОЛЮ ЗНАНЬ У ВНЗ.....	337
<i>Полторак Лариса Всеволодівна</i>	
ДОСВІД ВИКОРИСТАННЯ АНГЛІЙСЬКОЇ МОВИ ЯК МОВИ МІЖНАРОДНОГО СПІЛКУВАННЯ.....	339
<i>Помазан Григорій Михайлович, Красильник Юрій Семенович</i>	
ФОРМУВАННЯ ТА РОЗВИТОК ЕМОЦІЙНОГО ІНТЕЛЕКТУ МАЙБУТНІХ БАКАЛАВРІВ ПРОФЕСІЙНОЇ ОСВІТИ.....	341
<i>Потапюк Лілія Миколаївна, Потапюк Ірина Петрівна</i>	
РОЗВИТОК ІНКЛЮЗИВНОЇ КОМПЕТЕНТНОСТІ ЯК ОСНОВА ПРОФЕСІЙНОЇ ДІЯЛЬНОСТІ МАЙБУТНІХ ФАХІВЦІВ.....	346
<i>Почка Костянтин Іванович</i>	
ПИТАННЯ АКТИВІЗАЦІЇ САМОСТІЙНОЇ РОБОТИ СТУДЕНТІВ ПРИ ВИВЧЕННІ ТЕОРІЇ МЕХАНІЗМІВ І МАШИН В КНУБА.....	349
<i>Почка Костянтин Іванович, Красильник Юрій Семенович</i>	
УМОВИ РЕАЛІЗАЦІЇ ОСВІТНІХ ТА ТЕХНОЛОГІЧНИХ ІННОВАЦІЙ В ОСВІТНЬО-ПРОФЕСІЙНІЙ ПРОГРАМІ «ПРОФЕСІЙНА ОСВІТА (БУДІВНИЦТВО ТА ЗВАРЮВАННЯ)».....	354
<i>Почка Костянтин Іванович, Пристайло Микола Олексійович, Балака Максим Миколайович</i>	
ФОРМУВАННЯ ВИМОГ ДО СИСТЕМИ КОНТРОЛЮ ТА ОЦІНЮВАННЯ ПРОГРАМНИХ РЕЗУЛЬТАТІВ НАВЧАННЯ.....	364
<i>Предун Костянтин Миронович</i>	
ВПРОВАДЖЕННЯ В ОСВІТНІ ПРОГРАМИ «ТЕПЛОГАЗОПОСТАЧАННЯ І ВЕНТИЛЯЦІЯ» ПІДГОТОВКИ ФАХІВЦІВ ВИМОГ ЄВРОПЕЙСЬКИХ	

Наукове видання

АКТУАЛЬНІ ПРОБЛЕМИ
ОСВІТНЬОГО ПРОЦЕСУ
В КОНТЕКСТІ
ЄВРОПЕЙСЬКОГО ВИБОРУ УКРАЇНИ

Збірник матеріалів

VII Міжнародної конференції

(Київ, 14 листопада 2024 року)

Керівник видавничого проєкту *Віталій Зарицький*

Підписано до друку 03.01.2025. Формат 60x84 1/16.
Папір офсетний. Друк офсетний. Гарнітура Times New Roman.
Умовн. друк. аркушів – 42,31. Обл.-вид. аркушів – 35,24.
Тираж 300

Виготовлювач: ТОВ «Видавництво Ліра-К»
Свідоцтво № 3981, серія ДК.
03142, м. Київ, вул. В. Стуса, 22/1
тел.: (050) 462-95-48; (067) 820-84-77
Сайт: lira-k.com.ua, редакція: zv_lira@ukr.net